

Hoorzitting brengt Vanackere niet in het nauw

Ik ben nooit afgedreigd door het ACW.

Met de deal rond de winstbewijzen is de bank beter af dan voordien. Daar zijn we het allemaal over eens.

Ik heb noch met de minister noch met zijn kabinet enig contact gehad.

Het parlement legde gisteren vijf betrokkenen op de rooster rond de ACW-winstbewijzen in Belfius. Van links naar rechts Belfius-topman Jos Clijsters, voorzitter Alfred Bouckaert van de bank, voorzitter Robert Tillet van de staatsholding FPIM, CEO Koen Van Loo van de FPIM en ACW-voorzitter Patrick Develtere. © CHRISTOPHE LUCOPPE/PHOTO NEWS

Minister van Financiën Steven Vanackere (CD&V) werd gisteren niet verontrust door de parlementaire hoorzitting over de ACW-winstbewijzen. Maar de politieke commotie is niet getuwd.

BERT BROENS

De hoorzitting in de Kamercommissie Financiën met topchef van Belfius Bank, haar aandeelhouder FPIM (de staatsholding) en het ACW, draaide rond de winstbewijzen van de christelijke beweging in de bank en de afkoop daarvan. Het dossier doet al een jaar veel stof opwaaien. De jongste weken ging dat crescendo, onder meer nadat details van de afkoopdeal (het commerciële deel ervan) waren uitgelekt. Die maakten duidelijk dat de federale staat, de eigenaar van de bank, onvoldoende werd ingelicht over de overeenkomst.

De commotie veroorzaakte ook politieke rimpels en minister van Financiën Steven Vanackere, een ACW'er én de voormalige minister van de FPIM, kwam ondervuur te liggen. Maar hij beweerde niet op de hoogte te zijn van de commerciële deal. De hoorzitting leverde geen elementen op die dat tegenspreken.

Afgaande op de verklaringen van de vijf topchef is er ook geen ongeoorloofde inmenging geweest in de besprekingen tussen Belfius en het ACW over het afkopen van de omstreden winstbewijzen. 'We hebben de minister noch zijn kabinet op de hoogte gehouden', zei Belfius-voorzitter Alfred Bouckaert. 'Er was van hun kant ook geen interventie. Nooit was er de minste suggestie van het kabinet om in een of andere richting te gaan.'

Jos Clijsters, de CEO van de bank,

beaamde dat. Volgens hem vond de minister dat het aan het ACW en Belfius was om te onderhandelen. ACW-topman Patrick Develtere bezwoer 'noch met de FPIM, noch met de minister, noch met zijn kabinet enig contact gehad te hebben.'

De Tijd maakte afgelopen week bekend dat een deel van de afkoopdeal voor het ACW gekoppeld is aan de voorwaarde dat de beweging en haar onderdelen de bank niet mogen schaden, bijvoorbeeld door hun leden op te roepen om over te stappen naar een andere financiële instelling. Een 'friendly attitude', noemde Clijsters dat gisteren toen hij de informatie bevestigde, maar er in één adem aan toevoegde dat het 'een praktijk is die zeer courant is'.

Dat riep bij Kamerlid Luc Van Biesen (Open VLD) de vraag op of die bepaling er misschien gekomen was omdat het ACW tijdens de onderhandelingen een 'unfriendly attitude' aannam en dreigementen uitte. 'Ik ben nooit afgedreigd', repliceerde Clijsters. 'Er is niet gezegd dat ze naar een andere bank zouden trekken als er geen akkoord kwam.' 'Ik zou het bijzonder onverantwoord vinden om dat (een dreigement, red.) op tafel te leggen', voegde Develtere eraan toe. 'Het zou onverstandig zijn een bank waaraan we lenen (een deel van de afkoopdeal wordt omgezet in een eeuwigdurende achtergestelde lening, red.) die dieperik in te duwen.'

Een flink deel van de hoorzitting draaide rond de voorwaardelijke, aan commerciële afspraken gekoppelde rente van 1,5 procent op de lening (bovenop de vaste rente van 6,25%) die afgelopen week plots kwam bovenrijven, terwijl velen dachten dat die geschrapt was. Ook de FPIM en Vanackere, via de FPIM.

KORT

De oppositie is niet onder de indruk van de resultaten van de hoorzitting over de winstbewijzen. Ze blijft een onderzoekscommissie eisen. De regeringspartij Open VLD, die had gedreigd met een commissie, noemde de zitting 'een hele grote stap vooruit in transparantie', maar er blijft volgens de liberalen onderzoek nodig.

Koen Van Loo, de CEO van de staatsholding, gaf toe dat hij het (voort) bestaan van de 1,5 procent via de pers moest vernemen. Want de bank had hem laten weten dat die weggevalen was. 'Waren we dan naïef? Ik vond het niet abnormaal. Ik heb het al meer meegemaakt in onderhandelingen dat elementen wegvallen.' Van Loo zei ook dat de bank nu beter af is dan voor de afkoopdeal. 'Daar zijn we het allemaal over eens.'

De hoorzitting bracht geen klaarheid waarom Belfius en het ACW zwoegen over de extra rente. Mede daarom blijft de oppositie een onderzoekscommissie eisen. 'Dit was een therapeutische sessie die geen antwoorden opleverde', zei Peter Decker (NVA) achteraf. Van Biesen, die eerder nog dreigde met een commissie, vond het 'een grote stap vooruit inzake transparantie'. 'Er zijn geen nieuwe elementen die een commissie vergen. Maar er is wel verder onderzoek nodig.'

ONZE MENING

BERT BROENS
Redacteur
Ondernemen

De onderste steen

De hoorzitting van gisteren over de fameuze winstbewijzen en vooral het afkopen ervan heeft een reeks antwoorden opgeleverd. Maar de onderste steen is nog niet bovengehaald, om een uitdrukking te herhalen die al vaak gebruikt is in het publieke debat over dit dossier.

Zo bracht de vergadering geen duidelijkheid over de vraag waarom Belfius en het ACW niet alleen naar het publiek toe, maar zelfs

naar de staat als aandeelhouder van de bank geen melding maakten van de extra rente van 1,5 procentpunt op de lening van de beweging aan Belfius. De Kamerleden vroegen niet door naar wie wanneer op de hoogte was en vooral waarom de buitenwacht op het verkeerde been werd gezet.

En er zijn nog meer losse eindjes. De kans dat er een onderzoekscommissie komt om die op te lossen is miniem. Maar dat neemt niet weg dat in een dergelijk omstreden dossier nog meer transparantie nodig is, zij het misschien niet over alle details van de commerciële afspraken met het ACW. Want via de staatsbank Belfius belandt dit dossier alle belastingbetalers aan. Het Dexia-debacle heeft al genoeg gekost en leed veroorzaakt om ook hier nog eens met veel vragen te blijven zitten.

Belfius verliest klanten door winstbewijzenheisa

De heisa rond de ACW-winstbewijzen en het afkopen ervan heeft Belfius al klanten doen verliezen. Het zal overigens nog twee tot drie jaar duren voor de staatsbank verkoopbaar wordt.

BERT BROENS

Hoeveel klanten de commotie de bank al heeft gekost, zei CEO Jos Clijsters gisteren niet tijdens de hoorzitting in het parlement over het winstbewijzen-dossier. 'De debatten daarover maken dat klanten van ons beginnen te twijfelen of ze

wel klant willen blijven. Door de turbulentie hebben we trouwens al klanten verloren', zei de topbankier. Belfius (ex-Dexia Bank) verloor al heel wat klanten en spaargeld toen de vroegere moeder Dexia in het najaar van 2011 op instorten stond. Na de nationalisering kon de financiële instelling zich echter herpakken.

Een van de redenen voor de bank en de federale staat om de winstbewijzen af te kopen is dat ze een hindernis zouden vormen bij een eventuele verkoop van Belfius. Maar Alfred Bouckaert, de voorzitter van de raad van bestuur, zei gisteren dat

zo'n verkoop niet voor meteen is. 'We hebben een bank geërfd met een blootstelling van 56 miljard euro aan Dexia. Die is intussen teruggebracht tot 20 miljard. Maar ook met een portefeuille obligaties op heel lange termijn van 50 miljard euro. Die portefeuille is illiquide. Vandaar dat we vandaag geen kandidaat-koper zouden kunnen vinden. Het gaat nog twee tot drie jaar duren voor we in een positie zijn om Belfius te kunnen verkopen.' Ten slotte zijn er nog de ongunstigste renteswapcontracten uit het verleden die Belfius parten spelen.

1,5%

FPIM, de overheidsaandeelhouder van Belfius, moest de extra rente van 1,5 procentpunt op de ACW-lening aan Belfius via de pers vernemen.